

Notitie

Onderwerp:	Voorstel opvolging rapport Internationale standaardisatie
Datum:	15-9-2021
Van:	Sponsorgroep Internationaal
Aan:	Forum Standaardisatie

Het Forum Standaardisatie wordt gevraagd om instemming met voorliggend voorstel, in het bijzonder met:

1. de uitgangspunten t.a.v. de rol van het Forum en de verhouding tot de governance van de GDI;
2. het uitvoeren van een tweejaarlijkse inventarisatie van bovensectorale standaardisatieontwikkelingen;
3. het in kaart brengen van de blinde vlekken van het Forum door een mapping van de Forumleden ten opzichte van de Rolling Plan thema's;
4. voortzetting van de jaarlijkse bijdrage aan de totstandkoming van het Rolling Plan;
5. het instellen van de sponsorgroep Internationaal.

Aanleiding

In opdracht van Forum Standaardisatie heeft adviesbureau VKA in samenwerking met NEN, in de periode december 2019 – februari 2021, een onderzoek uitgevoerd naar internationale standaardisatieontwikkelingen.

Ter vergadering op 10 maart 2021 hebben de onderzoekers de voornaamste conclusies en aanbevelingen uit het rapport toegelicht, en heeft het Forum het rapport en het handelingsperspectief besproken. De sponsors internationaal zijn gevraagd om een voorstel uit te werken hoe opvolging kan worden gegeven aan het onderzoek.

De volgende twee vraagstukken zijn ter vergadering aan de sponsors internationaal voorgelegd (uit verslag 10 maart 2021):

1. *Hoe moet het Forum zijn rol als verbinder (niet eigenaar) en positie (signaleren, monitoren, agenderen) oppakken bij het ondersteunen van departementen bij het (bestuurlijk en beleidsmatig) aanhaken op internationale standaardisatie-ontwikkelingen?*
2. *Het Forum moet bepalen hoe het (verder) kan bijdragen aan ontwikkelingen van en bij internationale standaardisatie-organisaties.*

Het vervolg van deze notitie beschrijft de (mogelijke) rol van het Forum t.a.v. het monitoren, signaleren en agenderen van internationale standaardisatieontwikkelingen met kansen/risico's voor de digitale samenleving.

1. Rol van het Forum en verhouding tot de GDI

Ten aanzien van internationale standaardisatieontwikkelingen gelden de volgende uitgangspunten voor de rol van het Forum:

- Forum is een volger van ontwikkelingen en geen ontwikkelaar van standaarden. Wel is het Forum een verbinder (relevante invulling van het Forum door de Forumleden), jaagt het Forum bepaalde

ontwikkelingen aan, kan het Forum bepaalde onderwerpen signaleren en agenderen. Het Forum sluit hierbij, rekening houdend met het mandaat van het Instellingsbesluit, aan op de huidige en de toekomstige governancestructuur die er is in het kader van de overheid.

- BZK onderhoudt de relatie met collega ministeries, bestuurslagen en relevante overlegplatforms.
- BZK zorgt dat het Forum daar waar relevant aan de juiste tafels verschijnt.

In de Forum vergadering (10 maart) heeft BZK de toekomstige ontwikkeling van de governance t.a.v. de GDI geschetst. Verwacht wordt dat het Forum een plek krijgt in de architectuurboard of een vaste plek aan de programmeringstafel Infrastructuur. Het Forum kan in de toekomst internationale standaardisatieontwikkelingen met kansen of risico's voor de digitale overheid hier agenderen.

2. Tweejaarlijkse inventarisatie bovensectorale standaardisatieontwikkelingen

Om de signalerende en agenderende rol te kunnen vervullen zal het Forum vanuit het nu uitgevoerde onderzoek monitoren hoe internationale standaardisatie, met een focus op Europese ontwikkelingen, zich ontwikkelt en op grond daarvan gevraagd en ongevraagd advies uit te brengen binnen de overheid.

Concreet kan dit vorm krijgen door tweejaarlijks een inventariserend onderzoek uit te voeren (door een externe partij). Daarnaast is het van belang om te focussen. Voorstel is om uit de vele thema's een beperkt (ca. 5) aantal onderwerpen te selecteren die prioriteit hebben. Het Forum bereid de selectie voor in samenspraak met de Forum Standaardisatie opdrachtgevers. Deze onderwerpen worden meegenomen in het werkplan van het Forum, worden actief gemonitord en gevolgd vanuit het Forum en er wordt periodiek over gerapporteerd. De sponsorgroep is hier actief bij betrokken en presenteert e.e.a. in het Forum Standaardisatie.

Voorwaarde bij de inventarisatie is dat er een duidelijke behoefte(stelling) moet zijn vanuit de Forum opdrachtgevers en aansluit op beleidsdoelen van de digitale overheid.

Ten behoeve van het inventariserend onderzoek zal het bestaande onderzoekersmodel voor de inventarisatie van relevante standaardisatieontwikkelingen worden geëvalueerd, aangepast en vastgesteld in het Forum.

3. Mapping Rolling Plan thema's t.o.v. Forumleden

Naast de eerder genoemde vraagstukken is in de Forumvergadering als actiepunt genoteerd om een mapping te maken van de internationale relaties van het Forum:

“Voor wat betreft het inkleuren van de blinde vlekken van het Forum als het gaat om internationale ontwikkelingen rond standaardisatie (mogelijk in samenwerking met NEN) kan het in beeld brengen van de internationale relaties van de Forum-leden hierbij helpen.”

We hanteren een pragmatische aanpak waarbij we middels een enquête (via EUSurvey) de Forumleden vragen aan te geven op welke van de thema's uit het Rolling Plan 2022 zij betrokken zijn bij internationale standaardisatieontwikkelingen. Tevens vragen wij in welke hoedanigheid zij bij deze ontwikkelingen betrokken zijn.

4. Jaarlijkse update EU Rolling Plan for ICT Standardisation

Een bestaande activiteit van het bureau is de jaarlijkse bijdrage aan het Rolling Plan for ICT Standardisation van de Europese Commissie. Dit is een product van het European Multi Stakeholder Platform on ICT Standardisation (MSP), het MSP adviseert de Europese Commissie over ICT-standaardisatie. Het Forum Standaardisatie vertegenwoordigt namens het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) de Nederlandse overheid in het MSP. Het Rolling Plan verschijnt jaarlijks en biedt een overzicht van uiteenlopende internationale ICT-standaardisatie-ontwikkelingen, gekoppeld aan EU-beleid. Met het Rolling Plan doet het MSP aanbevelingen aan de ICT-standaardisatiegemeenschap voor standaardisatieactiviteiten in lijn met EU-beleidsdoelen.

Het bureau Forum Standaardisatie kanaliseert jaarlijks de input van beleidsdirecties, die actief zijn op thema's van Rolling Plan, ten behoeve van de afstemming van het Rolling Plan. Het ophalen van input bij belanghebbende beleidsdirecties, alsmede het terugkoppelen van de internationale ICT-standaardisatie-ontwikkelingen op de relevante thema's aan belanghebbende beleidsdirecties, zal de komende jaren gericht worden uitgevoerd. Hiervoor zullen de belanghebbende beleidsdirecties bij de diverse ministeries, en specifieke beleidsmedewerkers, voor de thema's uit het Rolling Plan in kaart worden gebracht.

5. Sponsorgroep Internationaal

Het dossier internationaal vraagt met bovengenoemde uitwerking om sturing vanuit het Forum, en afstemming met beleidsmakers en de NEN. De NEN is lid van de Europese en internationale normalisatienetwerken CEN, CENELEC, ISO, IEC en ETSI, en behartigt op internationaal niveau de belangen van de Nederlandse markt. De begeleidingsgroep van het onderzoek wordt sponsorgroep, met Rob Verweij als beoogd voorzitter, waarbij naast de huidige Forumleden ook NEN, EZK en BZK aansluiten.

Hiermee heeft de beoogd sponsorgroep bij start de volgende samenstelling:

- Sponsors internationaal (Rob Verweij, Gerard Hartsink, Rudi Bekkers, Benno Overeinder)
- BFS (Robin Gelhard, dossierhouder internationaal)
- EZK (n.t.b., beleidsmedewerker digitale economie)
- BZK (Sophia Bünemann, beleidsmedewerker open standaarden en SBR)
- NEN (Jolien van Zetten)

Taken van de sponsorgroep bestaan uit:

- bijdragen aande (voorbereiding van) agendering van relevante standaardisatieontwikkelingen in het Forum Standaardisatie en relevante gremia in de MIDO-structuur;
- begeleiding van de (nieuwe) tweejaarlijkse inventarisatie van standaardisatieontwikkelingen;
- bijdragen aan de jaarlijkse terugkoppeling van standaardisatieontwikkelingen uit het Rolling Plan door belangrijke en relevante standaardisatieontwikkelingen te identificeren;

De sponsorgroep komt hiervoor periodiek bij elkaar, ca. drie weken voorafgaand aan iedere Forumvergadering, voor zover er relevante onderwerpen te bespreken zijn.

De bijeenkomsten van de sponsorgroep bieden tevens de kans om de agenda van de volgende MSP-vergadering voor te bespreken, danwel het verslag van de vorige MSP-vergadering na te bespreken.

De voorzitter van de sponsorgroep rapporteert periodiek aan het Forum Standaardisatie (met ondersteuning van het Bureau). Rapportage vindt primair plaats via de voortgangsnotitie, en zonodig via een besprekingspunt op de agenda van de vergadering.

Bij instemming met dit voorstel zal de sponsorgroep met ingang van 1 januari 2022 van start gaan, het volgende inventariserend onderzoek naar bovensectorale internationale standaardisatieontwikkelingen zal naar verwachting in 2023 plaatsvinden.